

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 23. maliga serpana 1857.

List 30.

Oče naš!

(Legenda za nemškim.)

V ljubezni Gospodovi žena je bla
In kot Očeta serčno je ljubila ga.
Zvečer je zmir nosila svoj dar
V cerkvico taj *) na veliki oltar.
Vsakobart tiho verže vdana se vsa
Ino ponižno klekne tudi na tla;
Zahvali za dobrote se,
In radostno nosi žale vse,
Svoj pad in blod vsak obstoji,
Člo maliga še ne taji.
Molitvo zadnjič tud' pomol'.
Gre proč. vse tiho je okol'.

Cerkovnik, ki je ženo tam
O mraku vidil vsaki dan,
Enkrat na pevališče gre
In v kotec tiho stisne se.
Spet pride žena, klekne ta **)
In vdana verže se na tla,
Razkrije skesano sercé,
Molitvo zadnjič moli še.

In tako zdihajoči, so
Prevroče solze tekle zlo;
Se svetijo kot biseri
Pri mali zlati lučnici.
In glej! golobček čudovit
Z oltarja vid' se k njej spustit'.
Pobere s klunam solzice.
Spusti na kviško zopet se.

Cerkovnik vid' in gre za njo
In prasa za molitvico.
Ki tako veliko moč ima.
De Bog ji čudež taki dá?
„Ali“ reče žena, „znam samo
Le Oče naš, to jagodo!“

„Le Oče naš? zdaj glejte le,
Sej ta nar manjš' molitev je!
Ko bi se nauč'li psalm svet.
Kakó zató bi Bog bil vnet!“
Besede si zapomni té
In spet domú zdaj žena gré.
Psalm velik zdaj dolgo se učí.
Ki prav pripraven se ji zdí.
Vesela v cerkev se podá.
Ker zna zdaj pesem Davida.

Pa de ravno jo moli, govori,
Prav lahko pri sercé' ji vender le ni;
Nobene solze ne tekó.
Golobčika več ni viditi blo! —

Zató, ko zopet molit gre
Do svoje ljube cerkvice,
Takó kot drugikrat stori:

Boga z Očenašem porasti!
Sercé se je olajšalo,
Spet naglo solze tekle so. —
Golobček je spet priferéal
In svitile bisere pobral.
In dihnil ji na glas v uho,
De vsaki moli naj takó:
„Naj sledenj moli kakor zná.
Resnično, 'z celiga sercé.
Bog čuje — Oče naš“ prav rad,
Ga lep pač je. Gospodov sad!

Vijanski Janko.

Sr. Duh v svojih svetnikih velike reči dela.

(Dalje.)

Duh sv. Petra alkantarskiga, od duha Božjiga razsvitljen, je tudi v zakrito prihodnost in v globočino serca gledal. Pomljuje je, kar se je z nekim mladenčcem godilo, kteriga je imel služabnik Božji od njegovih mladih lét v svoji skerbi, in ki je bil odmenjen, v njegove stopinje stopiti. Ko se nekdanj svetnik z njim pogovarja, je bilo mladenču pismo od staršev zročeno, v katerim so mu naznana, de mu je njegov ded ali stari oče veliko premoženje zapustil, in de naj to dedišino prevzame. Razveseljen zavoljo te novice, si mladenič precej naroči konje, de bi v svojo domačijo popotval in dedišino nastopil. Svetnik si je prizadeval, ga od tega sklepa odverniti, ker mu je rekel, de se ne spodobi, tako hitro se dedišine polastiti. Mladenič pa se ni zmenil za njegov svét. Svetnik, to viditi, ga pusti, reče mu pa, de naj njegovih dobrih naukov nikar ne pozabi, in ako tudi svoj stan spremeni, naj od dosedanjiga bogoljubniga življenja nikar ne odstopi. Mladenič terdno in zanesljivo obljubi, de bo to storil; obličje svetiga moža pa se pri ti priči z globoko žalostjo obda, ker vidil je v prihodnost in je z britkostjo rekel: „Povej mi, moj sin, ako boš v kratkim obropan tega deleža, ki zdaj tolikanj hitiš ga nastopiti, in ga bo drugi v posest vzel, ali boš prenesel to pohlevno iz ljubezni do Boga?“ „O bom“, odgovori mladenič, „za vse zaklade sveta bi ne hotel nebés zgubiti“. Svetnik dalje reče: „Ako pa s premoženjem tudi dobro ime in poštenje zgubiš, ali boš to sprejel zavolj Boga?“ „Bom, oče!“ odgovori mladenič, „sej se je tudi moj Bog ponižal ter je vse zaničevanje za me terpel“. Svetnik pa mu še reče: „Ako pa prideš na beraško palico, in tvoja žlahta ti ne le slehernó pomoč odreče, temuč bi te tudi ob življenje pripravila, ako bi mogla; bi ti zato Boga hvalil?“ Prestrašen odgovori mladenič: „Ako to preganjanje moji duši ne škoduje, bom rad v teh rečeh vse terpljenje voljno prenašal in Očeta usmiljenja za nje hvalil“. Zdaj sveti mož globoko zdihne, se zjoka in ga vpraša, kaj pa de bo storil, ako se še celo v krivoverstvo zaplete, in bo zato zatožen in obsojen? (Španjolska vlada je imela ob tistim času, ne iz cerkvene ampak iz svoje lastne naredbe, silo oestro sod-

*) Tje.
**) Tam.

nijo zoper krivoverce.) Mladenč ostermi od strahu in groze in trepeč reče: „O Bog obvari mojo dušo, de bi nikoli od vere ne odstopil!“ „Pojdi tedaj v miru“, zdihuje služabnik Božji, „bodi poterpežljiv in tem, kar se ti bo primerilo in pomni Božje milosti in usmiljenja!“ Žalosten gre na to mladenič svojo pot. Na cesti naleti ptujiga popotnika, ki je bil prišel iz Nemškega na Španjolsko in je bil z Lutrovim krivoverstvom okužen. Le-tá, učen človek, pa ves zvit in prekanjen, nasnuje z neskušnim mladenčkom pogovor in mu počasi strupa kriviga nauka in zmote v srece nakapa, tako de je mladenič 24 ur v krivoveri zapleten ostal, dokler ni zapeljivcove slepije spoznal, in je potem spet katoliško resnico terdil. Vender je bilo pa njegovo prederzno krivoverško govornjenje očitno. Bil je zatožen, zapert, je zgubil po postavi svojo delišino, je bil od svojih staršev in bližnje zlahte zapušen in preganjan, in skusil je vse hude nezgode, ktere mu je sveti Peter alkantarski prerokoval. Vidi se iz tega, kako močno so se tačas krivoverstva bali, ker ga je celo deželska oblastnija s tako ojstrimi kaznimi zatirala, in so z njim okuženiga tudi svojeci zapustili, in mu niso več zaupali, desiravno je terdil, de je zmoto zapustil in jo zdaj studi. Spokorni in skesani mladenič je vse to terpljenje v pokoro obrnil in iz ljubezni do Boga voljno terpel. Britko je obžaloval, de Božjiga služabnika ni poslušal, in ko je bil nevarnosti odšel, je prav sveto in bogoljubno živel.

Zraven darú, v prihodnost viditi, je bil Bog svojimu svetimu služabniku tudi dar jezikov dodelil. Ko je namreč pridigal, je vsaki poslušavec menil, de le zanj govori, le od njegoviga stanú, življenja, dolžnost in grehov. Tudi preblazena Marija Devica, kteri je bil s priserčno ljubeznijo vdan, mu je prijazne dobrote skazovala. Ko je nekdaž čez deželo popotval in je hotel o polnoči duhovske molitve moliti in hvalo Gospodovo prepevati, se mu prikaže nebeška Kraljica, spremljana od množice nebeških duhov, ki so nosili buklo v rokah in so služabniku Božjemu tako dolgo svetili, de je svoje molitve opravil. — Ni se čuditi, de je svetnik s takimi prečudnimi darovi, ki jih pa nikoli ni iskal, ampak se jih še le bal, in še zlasti s svojim svetim življenjem, kar je poglavitna reč, vsih ljudi oči na se obračal.

(D. sl.)

Glejte, taki le je sad greha!

(Dalje.)

3. Grešnikova volja v hudim oterpne. Sv. Avguštin pravi: „Ako volja zapusti dobro, in se oberne k hudimu, postane huda“. Dalje pa ko volja v hudim ostane, bolj se zamota v zvezi hudiga. To je ta svetnik sam skusil; on pravi v svoji očitni spovedi: „Zdihoval sim, ne v ptujih zvezah, ampak v zvezah svoje železne volje. Sovražnik je deržal mojo voljo vjeto, in je iz nje naredil vervi, ki so me vsiga zvezale. Iz volje v hudim vjete je zrasta navada, in ko se navadi vstavljal nisim, je vstala iz nje potreba. Tako se je prijel klep klepa in poslednjič je bila veriga (ketina) sužnosti dodelana“. Ta veriga sužnosti je včas tako terdo skovana, de jo nar bolj strašne resnice svete vere komaj več zamorejo raztergati. Ogenj peklenskiga brezna bi vender mogel (de z besedami Senjerja dalje govorim) grešnika zbuditi, in ga od steze pogubljenja zaverniti. Pa ta strašni ogenj ga ne splaši. Naj se mu še tako živo pokaže, naj se mu še tako peklenske martre popisujejo, — ne gane ga, ali pa ga gane le samo na kratko. Grešnik pravi: Ako bom tudi pogubljen; saj ne bom sam! Tako deleč gre njegova oterpnost! O ga nespametniga! Ojstro življenje pobožnih mnihov, ko bi bilo tudi v tovaršii angelov, bi se mu preojstro zdelo; ne boji se pa, pokopan biti v plamenu peklenskim, ter se s tem tolazi, de bo imel tovarše svoje revšine! O ga ubogo upanje! To varši se ne bodo med seboj tolazili, temuc preklinjali se bodo nasproti!

4. Grešnik je od Boga ločen. Greh naredi med Bogam in grešnikom debelo steno. Sv. Pioni pravi: „Greh loči od Boga“. — Oh, kolika revšina, od Boga ločenemu biti! Bog je resnica, ljubezen, zveličanje. Od resnice tedaj, od ljubezni, od zveličanja je nesrečni grešnik ločen! Solnce se sveti na jasnim nebu, in razširja povsod moč in življenje. Kako ubog je človek, ki, v temno ječo zapert, ne vidi zlatiga solca! Še vse bolj reven je grešnik. On sedi v ječi pregrehe, in solnce naše duše, Bog ga ne obsija. Iz vinske terte si dobiva mladika tečniga soka, ki jo redi, raste, dokler je v zvezi z vinsko terto; pa kakor se od nje odloči, se posuši. Tako mora grešnika kraj biti, ker je po grehu od Boga odtergan.

Grešnik, ker od Boga ločen, se duha Božjiga ne vdelezuje več. Sv. Krizostom pravi: Pajčevina ne more pihanja vetroviga zderžavati; ravno tako malo zamore sprejemati človek gnade svetiga Duha, ki je v zvezi divjih strast vklejen“. — Ako pa sv. Duh v izbi duše ne prebiva, je pa človek vse sladkosti obropan, in le z britkostjo napolnjen. Nebo mu ostane zaklenjeno, ko se je od ljubezni ločil. Je prebivališče zmajev, nečistih duhov. Lakomnost stori, de globočin brezna ne vidi; in brez vsake nebeske sladkosti hira in boleha, (tako dolgo de umerje na večno) pravi sv. škof Marciali.

5. Grešnik leži vjet v sužnosti peklenskiga duha. Ta sužnost je silno zaničljiva, zasramljiva in težka, zakaj duh peklenskiga brezna je duh solz, zlob in hudobij. Sv. Avguštin pravi od njega: Kaj je zlobnisi-ga, kaj hujiga, ko duh peklenski? V nebesih je osnoval vojsko, v raju je ravnal z lažmi in goljufijo; dva prva brata je razdvojil s sovraštvm, in med vse, kar počnemo, priseja svojo ljuliko. K jedi in pijači pridružuje požrešnost in pijanost, k pridnosti lenobo, k obhajanju z bližnjim nevosljivost, k opominovanju grešnikov jezo, k gospodovanju napuh in prevzetnost. V srecu zbuja hudobne misli, v usta polaga krive in lažnjive besede, v naše ude krivično djanje. Budeče draži k grešnemu djanju, spijoče terpinči z nesramnimi sanjami, vesele tira v razujzdanje, žalostne k obupanju. On je učenik laži, nasprotnik človeškiga rodú, znajdivec smerti, začetnik napuha, korenina vse hudobije, glava vsih terdovratnih grešnikov, vojvoda vsih hudobnežev, draživec k nečistosti in vsaki mesni nesramnosti. De ob kratkim izgovorim: — Vse hudo, vse zlobno je on začel. — O ga gerdiga duhá! In tega duhá hlapec je grešnik. Učenec ljubezni pravi: „Kdor greh stori, je iz hudiča; zakaj hudič greši od začetka“. Sv. Krizostom pravi: „Ako so na ladii ob karmilo in veslo, vetrovi gonijo ladijo, kakor hočejo; tako če je grešnik v zvezah greha, in zavolj tega od duhá Božjiga zapušen, ni podložin Božji volji ampak hudičev“. Sv. Makari pravi: „Ko železo reže, cepi, orje, sicer stori kaj, ako ga kdo vodi; mora pa vedno koga imeti, ki ga premika in góni, in ako se skerha, ga spet poojstri. Taka se godi s hudim. Ako človek hudiga uboga, in je v to pripravljen, ga góni in ojstri tudi satan, kakor morivec svoj meč“.

Bog je stvaril, odrešil in posvetil človeka. Stvarjenje, odresenje in posvečevanje ga veže, le Bogu samimu služiti. Človek ima le tako dolgo svojo pravo vrednost, dokler je zvest služabnik Božji. Ak odstopi z greham od službe Božje, in bo tako hlapec peklenskiga duhá, zgubi s tem vso svojo vrednost. Sv. Bonaventura pravi: „Kakor gnijoloba odvzame jabelku njegovo lepoto, barvo, dobroto, duh in vrednost; tako odvzame tudi greh človeku znotranjo lepoto, vrednost gnade, duh dobrega zgleda in vso njegovo čast“.

(K. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Zvon za Hartum že ima tovarsa. Neki gosp. duhoven iz mesta pride k gosp. Samasa-tu ter

vpraša, koliko de bi veljal zvon z 2 centama z vso pravo vred? Na odgovor, de 220 gold., dobnitnik priterdi, de je pripravljen 150 gold. v ta dobnitni namen darovati. Ker se pa delo zavoljo posvečevanja zvonov in bližnjiga popotvanja novih misijonarjev ne more odkladati, je tudi ta zvon v delo vzet — z zanesljivim zaupanjem, de se bodo dobnitne roke našle, ktere bodo tudi to dodale, kar še primanjkuje. De se jim bolj serce k temu vname, jim razodenemo še, kakošne lepote de na zvonova pridejo. Na malim zvonu bo neomadežano spočetje Marije Device, ss. 3 Kralji, in sv. Janez kerstnik z napisam: „Vox clamantis in deserto: parate viam Domino Chartumiani“, to je: Glas vpijočiga v pušavi; pripravljajte pot Gospodu, Hartumljanje! — Na večim pa bo sv. Trojica, sv. Križ z napisam: „In Cruce salus“, to je: V križu je zveličanje; in sv. Frančišk Ksaverjan. Spodej na okrog bo napis: „Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit“, to je: Kdor bo veroval in bo keršen, bo zveličan. Tako bota zvonova klicala deleč deleč tam za sinjim morjem turkam in zamurcam; daj, o Bog! de bi jih prav veliko sklicala v naročje edinozveličavne svete katoliške Cerkve. Tode večimu se ne more pos za daljno popotvanje podpisati, dokler se ne reši; torej on kliče k dobnitnim Slovencam še za to, kolikor mu do 220 gold. še primanjkuje.

* Dans so Mil. knez in škof 17 duhovnikom podelili subdiakonot, 25. pa jim bodo dali diakonat, in 30. t. m. prezbiterat ali poslednji žegen. Bog daj iz njih bogoljubne mašnike!

* Ker se bližajo šolske skušnje po deželi, priporočimo zraven družih tudi naslednje bukvice, ki so pripravne za otročje darila: „Lilija v Božjim vertu“ (za deklisko mladost) „Svete pesmi“ 3. buk., in „Stežica“ (za nar manjši otroke, ki začnajo brati; to troje pri Kremžarji). „Presveto Marijno Serce“ (po 24 kr. pri Gerberji). — Prav kmalo bodo vdruči natisnjene tudi majhne bukvice „od presv. Imena Jezusa“, ktere v kratkih povesicah, nauk in molitvicah sleherniga od oskrunovanja naj svetjših imen odvračajo, zlasti od kletvinje, preklinovanja, rotenja, pridušanja, zavdajanja itd. To je večidel prva huda pregreha otročnosti in mladosti, s ktero obdivja, de se potlej v vse drugo hudo pogreznje, in kako malo jih je, de bi že v otročjih letih ne kleli? Na čem je tedaj več ležeče, kakor de se mladina od te gnusobe in gerdobije na vso moč odvrača? Vsi skupaj bo ena pola, in veljale bodo cele 2 ali k večimu 3 krajcarje (pri Kremžarji), torej se zamore vsa šola z njimi obdarovati in zato ne bo suše. Kteri te reči kupujejo, tudi našim zamurčkam k kakimu grizljeju, peresu ali papirju pripomorejo.

Na Rēci. B. — 12. mal. serp. Dans se je obhajalo pri tukajšnji podružni cerkvi sv. Vida, ali tako imenovani „akademiški cerkvi“, cerkveno posvečenje ali žegnanje. Bili so v ta namen altarji, posebno veliki, lepo napravljeni in z lepimi cvetličnimi venci ozaljšani. Tudi priterkavali so pred ta dan in dans. Po navadi je bila tudi dans velika peta maša z leviti dopoldne ob devetih, popoldne kmalo po 4. pa pete večernice z litanijami in žegnam. Dopoldne in popoldne so pred službo Božjo pokadili altarje. Ne vēm pa, ali je bilo tudi kej boba in listiga silniga pokanja z biči, kakor sem ter tje po Kranjskim. — Je pa ta cerkev nekdanja jezuitarska, posvečena sv. Vidu in Modestu, ki sta mestna patrona, in kterih god se vsako leto 15. rožn. praznično obhaja. Tudi je med vsimi mestnimi cerkvami nar lepši in nar veličastniši, ki se, postavljena sicer na nar višjim kraji stariga mesta, s svojo kuplo visoko čez druge poslopja vzdiguje; le škoda, de ni več tistih moči, ki so jo Bogu v čast postavile, jo po potrebi radostno oskerbovati; čeravno si dozdani prednik hvale vredno prizadeva, jo lepo ohraniti. Je pa rotunda, zunej in znotrej lepo izzidana, nekako v romanskim zlogu; visoka kupla stoni na

8 debelih marmornih stebrih, ki storē, de je cerkev zadosti svitla in veličastna, in prezbiteri spet ima drugo manjši kuplo. Nad kapelami visoko gori so galerije, prav prostorne, kamor bi se v potrebi lahko veliko ljudstva snidlo. Ima 7 lepih kamnitih altarjev z lepimi podobami, zmed kterih pa samo dva v misel vzamem, namreč velikiga in stranskiga, ki je posvečen Materi Božji 7 žalost. — V velikim se časti sv. križ; na njega straneh ste kamniti podobi sv. Vida in sv. Modesta. Ta križ pa, ki se tukaj posebno časti, ni kaka navadna britka podoba Kristusova, kakor sploh, ampak je vse kaj družiga, je zelo pomenljiva. Čujte tedaj, Slovenci! kaj zgodbe od nje pripovedujejo. Bilo je l. 1296 po Kr. r., ko se nekiga dnē Peter Lonzarič z dvema pajdašema ne deleč od takratne male cerkvice sv. Vida, kjer se je zunej na steni letā sv. podoba častila, s kvartami igra. Peter Lonzarič ni bil nič kaj srečin, on zgublja in zgublja, in ker mu sreča vedno le še herbet kaze, se vzdigne v svoji togoti, popade štirivoglat kamen, in ga z vso jezo buti v britko podobo v njeno levo stran, češ, de bi se nad Bogam maševal zavolj nesrečne igre. Pa, oh! kaj se zgodi? Pri tej priči se vlije iz rane kri in teče na tla, kakor ko bi bila podoba mesena; zemlja pak, kakor de bi se bila sramovala nad toliko pregreho, se odpre, in požre tega hudobniga igraveca, le tiste roke ne, s ktero je to pregreho dopernesel, ki je še iz zemlje molēla v očitno znamenje silovite pregrehe, in pa de bi jo tudi še človeška pravica po zasluženji kaznovati zamogla. Berž ko tačasni mestni poglavar, baron Ravbar, to prigodbo zvē, hitro na mesto hiti, ter z nar večim spoštovanjem vjema, kolikor more, te prečudne kervi, ki je iz britke podobe na tla cerlēla. Shranili so jo potem v veliki cerkvi, kjer jo še dandanašnji zamore vsak viditi. Čez hudodelnika pa so storili oistro sodbo, in so to roko očitno sožgali, namesti nje pa je bila vlita druga iz rude, ktero so v vedno znamenje tega hudodelstva pod britko podobo obesili. Tudi kamen je še dandanašnji na levi strani ravno tisti viditi, z napisam: „Hoc lapidis ictu percussus fuit Crucifixus A. 1296“, t. j. S tem kamnam je bil udarjen Križani l. 1296. To je kratek popis te davne in resnične prigodbe, kakor se na nalaš zato napravljenih podobah bere. Ni ga tudi dnē, de bi se več pobožnih častivcev pred tem altarjem ne znajdlo, in včasih se tudi večkrat na dan pri odkritim altarji in lepo razsvitljeni britkomatru daritev sv. maše opravlja. Rekel bi tedaj pobožnim romarjem, kterih vsako leto dosti tukej mēm na Tersat roma, naj ne zamudē tudi v tej veličastni cerkvi pred križanim Jezusam svoje pobožnosti opraviti, de bi nam on s svojo gnado pomagal strasti berzdati in iztrebiti. Oni najdejo v ravno tej cerkvi na ženski strani še tudi zares lep Mariin altar, Mater Božjo 7 žalost. Na tem altarji je tako rekoč vedna spomlad, ker se vele cvetlice vedno z novimi spreminjajo. Posebno o velicah godovih ga je lepota viditi. Ta altar je prav za prav bratovski altar za bratovšino žalostne Matere Božje, ki se je ukljub vsim homatijam iz davnih časov ohranila, in ima mnogo mnogo udov, ter tudi svojiga duhovna, kteri za dušne potrebe, posebno udov, skerbi in 400 gold. letniga plačila dobiva. Vsako nedeljo ima ob 8. zjutrej sv. mašo, popoldne ob 4. pa laško pridigo in litanije, ki se vedno pojejo. Vsak zamore ud te bratovšine biti, če na leto 40 kr. ali pa za celo življenje 10 gold. na enkrat plača in vsak dan 7 Očenasev in Česenasimarij v pobožni namen molī, vdeležiti se obilnih gnad in odpustikov imenovane bratovšine. Duhovni, udje, imajo samo na leto dve maši opraviti. Mašuje se tudi prvi petek vsačiga mesca za ranjke ude, in večkrat se tudi pojejo za nje bilje. Kako lepa bratovska zveza edini ude, ne samo te, ampak vsake druge bratovšine; kar za eniga velja, velja za vse, in kar za vse, to tudi za eniga, nobeden ni pozabljen! kolika moč tedaj v cesarjevih besedah „unitis viribus“, ki so za današnje čase silo pomenljive. Če se že posvetniga dá dosti speljati

z zedinjenimi močmi, koliko veči moč ima še le v duhovnim življenji „zedinjena moč“? če že dve k nebu povzdignjeni roči veči moč imate, po besedah učeniga škofa Bosueta, kakor tisoč bajonetov, kaj bo še le tisoč in več k nebu povzdignjenih rok premoglo! Zatorej vidimo ljudi po vsih krajih v družstva se zbirati, bodisi podpirali se v telesnih potrebah, bodisi v dušnih. Le tako se zamorejo z Božjo pomočjo zaceliti rane, ozdravljane odzunej in odznotrej, ki jih je človeštvu vsekal siloviti duh časa, to je tisti rujoveči lev, ki vedno okoli tuli gledajoč, koga bi požerl. Vošiti je tedaj, de bi verno ljudstvo povsod namen in duhovno korist bratovščin razumelo in de bi se sleherni, kateri koli, pridružil. Drugi časi druge potrebe! — Nad žagradam je še tudi lepa Marijna kapelica s čednim altarjem in z dvema pomalanima oknoma, kjer se bratovski udje v svojih zadevah zbirajo, in se gimnazijalnim učencam ob nedeljah pridiguje. Zraven Šent-Vidske cerkve je mnogo poslopij, kjer so nekdanji jezuiti svoje kolegije imeli. Eno teh je zdaj učilišče za gimnazijalne in normalne šole, druge pa so vojakom odmenjene. — Od družih cerkvá bom poslal dans tedin.

(K. sl.)

Razgled po kersanskim svetu.

Z Laksenbura pri Dunaji ste se Nju c. k. veličanstvi cesar in cesarica 16. t. m. v Marija-Cel na Božjo pot podala. — V Münstru je dosedanji stolni dekan, dr. Melchers za škofa v Osnabrück-u zvoljen. Ima še le 40 let in je bil pravnik pred duhovstvom. — Knez Vilhelm Radzivil, je na Božji poti Podkamen-u cerkvi daroval 1000 gold. za napravo novih orgel, mestu Brody pa tudi 1000 gold. za nakup nekiga posestva k mestni bolnišnici. S tacimi darovi je naj lepši zaznamnjano popotvanje visokih gospodov. — V Imst-u na Tirolskem je vodja v papirnici, g. Salomon Brunner z ženo, 2 odraslenima sinovama, 2 hčerama in enim majhnim otročičem iz luteranstva v katoliško cerkev prestopil. Vesela prestopna slovesnost je bila 30. u. m. v kapeli usmiljenih sester. — Ker je poreski škof 27. u. m. umrl, se govori, de bi ondotna škofija nehala in se razdelila. — Novi punči, ki so bili nedavno po Belgijanskim in zdaj po Laškim, se zlasti zoper cerkvene reči, mnihe in duhovstvo sploh vzdigujejo, so prav antikristove baže. „Cattolico“ v Genvi jih popisuje in pripoveduje, kako je nek govornik zmed njih bruhal grozovitne preklinjevanja zoper duhovstvo, sv. pokoro, sv. mašo in zoper presveto Marijo Devico. Pošteni prebivalci v Sestri so precej vstali zoper take brezbožnosti in so klicali: „Preč s freimaurarji! Nočemo freimaurarjev!“ — Iz Petrograda je došlo kardinalu Antonelli-u v Rim naslednje pisanje od rusovskega cesarja Aleksandra: „Vaše goreče prizadevanja za uterjenje prijaznosti med Nami in Njih papeževu svetostjo, kakor tudi Vaše neprestano delo za mir in edinost obojne vlade v rečeh, ki zadevajo dušne potrebe Naših zvestih podložnikov rimsko-katoliške vere, so Vam pridobile pravico do Naše hvaležnosti in odkritoserčnega spoštovanja. V dokaz tega smo Vas zvolili viteza sv. aposteljna Andreja, prvopoklicaniga, česar častite znamenja tukaj damo priložiti. Vam blagonaklonjeni ostajoči. 21. rožn. 1857. Aleksander. — V Sinigalii, domačii sedanjiga papeža, so sv. Oče 180.000 tolarjev, večidel iz svojiga lastniga premoženja, odmenili, de se bo naredila delavna naprava za take njih rojake, ki nimajo s čem živeti. — Kolikor hujši so na Piemonteskim prekucuhi, toliko lepši reči se pa od njih duhovstva slišijo; med drugim je blizu 700 duhovnov misijonarjev iz tega majhniga kraljestva. — Učeni Theiner misli s privoljenjem sv. Očeta zapisnike tridentinskega sv. zbirališa na svitlo dati. — Nedavno gre v Neapelnu duhoven s sv. zakra-

menti k bolniku. Kralj Ferdinand je odkrit nesel baldakin, nasledvala sta mu kraljeviča in veliko vernih. Šli so k nekemu vojaku, ki ga je kralj osebno poznal in mu je hotel to poslednjo službo kersanske ljubezni skazati.

Pobožne narodne pesmi.

(Nabral v Verhniški okolici, nekoliko poravnal in na poskušnjo dal P. Hicinger).

Nečimernost človeška.

Človek, kaj toliko se veseliš?
Veš, de še ure si svest ne stojiš;
Kaj pač imaš le té želje,
Vživat' posvetno veselje.

Kdor se raduje v sladnostih sveta,
On za gotovo se enkrat kesá;
Če ne dokler je na sveti,
Enkrat pa mogel bo umreti.

Mladi ljudjé tu živijo takó,
Kot de bi umreti nikdar ne biló;
Časno življenje pa mine,
Kakor v obnebi dim zgine.

Kadar se človek nar bolj veseli,
Takrat pa smert ga nar pred prehiti;
Če mu ni tudi po volji,
Pade ko rožca na polji.

Tukaj imajo ga radi ljudjé,
Kadar pa umerje, le preč z njim hité;
Milo zvonovi pojejo,
Ko ga k pogrebu nesejo.

Tamkej ga denejo v černo zemljó,
Potlej pa kmalo od onod vsi gredó;
Ki so ga nar bolj ljubili,
Bodo ga skor pozabili.

Koga še?

Bi nam pač, ljuba Danica, včasí tudi kake dobre in potrebne bukve iz nemških časnikov naznaniti blagovolila, kakoršne so, na pr., der praktische Seelsorger von Dubois, nach der 3. Auflage des französischen Originals von einem Priester der Diocese Mainz, Mainz 1856. Verlag von Franz Kirchheim, in enake bukve von Dr. Buhler, wie es der Volksfreund unlängst anzeigte. Perve bukve priporočiti je zadosti beseda škofa iz Coutances, de jih želi kot manuale v posestvu vsaciga duhovna. Ne bo lahko kdo boljši „considerationes“ v duhovnih vajah napravil, kakor so v omenjenih bukvah. Sploh bi še več zgodovinskega *) v zadevi katoliške cerkve v Danici radi brali, in pa vsakrat kako pesmico n. pr., kratke pesme farnih pomočnikov in podružnic ljubljanske škofije, po kopitu g. Blaža Potočnik-a, v zveršenje njegovih pesem, de bi bilo dokončano delo z napevi od gosp. Greg. Riharja, ker Potočnikove bukve imajo le nekaj pesem od svetnikov, pa ne vsih za cerkve naše škofije: g. Dolinarjeve so pa že pošle. Dalje nam v „Novicah“ razlagajo, kako orglati po deželi, in tudi ne eniga podučnja v muziki (nicht eine Musikschule für Landorganisten gibt es in slovenischer Sprache) za organiste po deželi nimamo v slovenskim jeziku; nasproti pa toliko težkih napevov za slovenske pesmi in toliko organiztov, ki nič nemšine ne razumejo, ali vsaj le malo. Kako se to vjema? Dajte na svitlo poduk v orglanji v slovenskim jeziku za organiste po deželi, pa kratkiga, primerniga in umevniga.

B.

*) Od druge strani se nam piše, de naj bi se kaka stran bogoslovskim vedam odmenila, drugi bi radi tudi kaj liturgiškiga itd. To v znanje cast, braveam in pisaveam; vredništvo samo deleč ne more segati, ker je prostor tesen; meni pa, ker ljudstvo zmiraj bolj ta list bere, de naj bi se vselej na to ozir imel, kolikor je le moč.

Vr.